

Słowem dramatu tego, pomimo wyborniej formy językowej przekładu, nie policzymy na równi z poprzedniami do bogatych nabytków literatury naszej, i wolelibyśmy, aby p. Jenike, nie rozpraszając czasu i zdolności swoich na rzeczy podrzędne, pozostał przy wielkim mistrzu, którego dzieła tak zgrabnie przyswajać nam umie.

Kaz. Ka szewski.

Statuta Ordynacyi Zamoyskiej od r. 1589—1848. Warszawa 1867 r. (W drukarni Gazety Polskiej w wielkiej cwiartce str. 76, wstępu II, errat II oprócz spisu i tytułu).

Dzieło to w ozdobnej edycyi wydane, obejmuje na czele wstęp, napisany przez Leopolda Huberta, który dla wyjaśnienia całego zbioru w skróceniu podajemy.

„Statuta Ordynacyi Zomoyskiej z mocy konstytucyi sejmowej w r. 1589 uchwalonej, przez Jana Zamoyskiego hetmana i kanclerza Wielkiego Koronnego, w tymże roku przepisane, a następnie w latach 1590, 1591, 1593, 1601 i 1604 uzupełnione, lub w niektórych punktach przemienione, dwukrotnie ogłoszone już zostały drukiem, raz w 1692, powtórnie w 1752 roku.” Ta ostatnia edycja, której kartę tytułową znajdujemy w wydaniu obecnem, służyła za podstawę do niego, z poprawieniem błędów jakie się pokazały w dokumentach, po ścisłym porównaniu z oryginalnemi zeznaniami do ksiąg zapisów trybunału Koronnego Lubelskiego wniesionemi, a w archiwum głównem Królestwa przechowanemi. Nadto dodano obok oryginalnego tekstu w języku łacińskim, przekład polski, a to dla lepszego zrozumienia osnowy każdego aktu.

Kiedy po pierwszym podziale Polski, największa część dóbr Ordynacyi Zamoyskiej, weszła w skład Galicyi Wschodniej, wówczas zebrane jej statuta przedstawione zostały Cesarzowi Niemieckiemu Józefowi II i uzyskały jego zatwierdzenie ze zmianami zastosowanemi do potrzeb czasu i okoliczności. Przy regulacyi hipoteki dóbr Ordynacyi Zamoyskiej w r. 1823 nastąpioniej, a w r. 1833 przez zwierzchność hipoteczną zatwierdzonej, do księgi wieczystej tychże dóbr, wniesioną została treść wszystkich statutów i dyploma z roku 1786, którą wydawca w tej przemowie podaje. Następnie na czele jest umieszczoną Konstytucyę Ordynacyi z roku 1589, dalej konstytucyę z r. 1590 wraz z pięciu dodatkami po rok 1604, Dyplom Józefa II Cesarza Niemieckiego z r. 1786, a zakończyć ukazuje Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rosyi Mikołaja Igo z roku 1848.

Dzieło to w małej ilości egzemplarzy odbite nie znajduje się w obiegu handlu księgarskiego.

R.